

ТРИ ЦЕНТИ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ З'ЛУЧЕНИХ АМЕРИКИ. ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: ВЕрген 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

СЕКРЕТАР СТИМСОН ПРОТИ ЗАБОРОНИ НАПИТКІВ ДЛЯ ВОЯКІВ

ВАШІНГТОН. — Секретар війни, Стимсон, зробив заклик до сенату, щоб той, голосуючи над законопроектом, обнижуючим військовий вік до 18 року життя, не вставляв клявузі, котра забороняла б продаж напоїв недалеко від військових осередків. Стимсон говорив, що така заборона не лише, що не спинить уживання напоїв з боку воїв, але збільшить, бо зараз появляється різні „бутлегери“, котрі доставлятимуть ті напої воякам. Також воїки, знаючи, що в сусідстві напоїв не можна дістати, будуть засоблятися тими напоївками з подальших міст і водночас будуть переховувати їх в себе, що, подібно як за часів прогібиції, не лише не буде зменшувати п'янства, а навпаки, буде побільшувати. В тім самім дусі говорило багато інших сенаторів, котрі радили трактувати воїв як розважних громадян, що самі знають скільки і коли тих напоїв можна уживати. З другого боку, користаючи з воєнного заміщення, голову почали підносити давні прогібіціоністи, котрі хотіли в тій війні перепачкувати прогібіцію так, як це вони зробили в минулій війні.

МЕКНОТ ЗА ЗАКОН РЕГУЛЮЮЧИЙ ПРАЦЮ.

ВАШІНГТОН. — Пол МекНот, голова комісії заряду людської праці, заявив, що до двох тижнів він піде до конгресу звіт з положення на робочім фронті і в тім звіті водночас буде домагатися впровадження закону, на основі якого можна було б урядово контролювати працю всіх людей. Він казав, що сорік кілька осередків воєнної продукції відчуває дуже гострий брак робочих рук, а в той час інші осередки ще мають чимало нечинних резервів людської праці. Їх треба силою перенести з одного місця на друге, даючи їм водночас належну нагороду, як теж обслуговуючи транспорт. Але їх треба силою перенести там де треба, інакше терпітиме ціла воєнна індустрія. До кінця цього року, говорив МекНот, треба для воєнної індустрії нових п'яти мільйонів робітників. Де їх взяти? Він говорив також, що індустрія мусить в чимраз більшому числі затруднювати жінок. А також негрів і негромадян. Юні, казав він далі, муситимуть обслуговувати свої домагання відносно неюнійної праці, а власники фабрик муситимуть обслуговувати свої домагання відносно досвіду робітників.

„БЕТЛЕГЕМ СТИЛ“ ЗАБИРАЄ ЗАЛІЗЗЯ.

НЮ ЙОРК. — Заряд Ню Йорку почав продавати зібране старе залізя ріжним компаніям. Він зробив контракт з Бетлегем Стил Ко., щоб та почала забирати те залізя, платячи за нього по \$4.50 за тону. Дійсна ціна на старе залізя виносить по \$15.33 за тону, але те залізя мусить бути посортоване і доставлене до фабрики. Зібране в Ню Йорку залізя є найрізноманітнішої якості і треба витратити чимало гроша, щоб його посортувати і відкинути непотрібні речі. Також коштує доставка. Бетлегем Стил згодилась забирати по 500 тон денно. Але того залізя є 130 тисяч тон, тому заряд міста шукає ще інших покупців на те старе залізя.

АМЕРИКАНСЬКА ЗАСАДА ДЛЯ ЄВРОПИ.

НЮ ЙОРК. — Підсекретар торгівлі, Вейн Ч. Тейлор, перед ньюйорською промисловою радою заявив, що стара і випробована американська засада „доброї сусідської волі“, що діяла впродовж довгих років в західній півкулі, повинна бути примінена в Європі. В західній півкулі, говорив він, живуть малі і великі, сильні і слабкі держави, а проте, з маленькими винятками, котрі трапляються всюди, всі ті держави жили в мирі і одна не пробувала другу здавити за гортанку. Така сама засада доброї сусідської волі повинна по війні запанувати в Європі.

ЦИВІЛЬНА ОБОРОНА КРИПШАЄ.

ПІКАГО. — Голова бюро цивільної оборони, Джеймс Лендіс, сказав перед американським муніципальним товариством, що справа цивільної оборони в останніх місяцях зробила великий поступ вперед. Організації цивільної оборони працюють справніше, вишколюють краще своїх членів, як теж дістають від дотичних властей в чимраз більший скількості оборонне зняряддя. Проте в деяких містах справа ще не налаштована як слід і люде покищо дискутують цивільну оборону, а нічого в тій справі не роблять.

МОРЕЙ ДОМАГАЄТЬСЯ УСУНЕННЯ АДМ. ЛЕНДА.

ВАШІНГТОН. — Голова Конгресу Промислових Організацій, Філіп Морей, вислав листа до президента, в котрім домагається усунення адмірала Ленда з його становища голови морської комісії, бо Ленд недавно в прилюдній промові сказав, що треба вистріляти деяких робітничих організаторів. Морей заявив, що та невідповідальна заява вносить заколот в суспільне життя Америки, та навіває робітників недовірам до уряду.

Затоплено Два Американські Нищителі

ВАШІНГТОН. — Департамент флоту подав до відома, що біля Соломонських островів, підчас підводних ударів з японськими кораблями пару днів тому, японці затопили два американські нищителі (контротропедові) — Мередіт і О'Брайен. Знов американські літаки бомбами ушкодили один японський кружляк і один нищитель. Також знищено 12 японських літаків. Позатим, департамент флоту не згадує нічого про велику битву біля Соломонських островів, про котру згадують в своїх радіях Держави Оці. В офіційних колах Вашингтону є такої думки, що вістки про велику битву, розпущані німецьким радієм, були інспіровані японцями передчасно, ще заки японці переконались, що до офензиви проти американських сил вони не є ще як слід підготовані.

ЗНИЩЕННЯ РАДІЯ НА КІСЦІ

АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА НА АЛЯСЦІ. — Японське радіо на острові Кіска, котрий знаходиться в групі Алявських островів, зазнало цілковитого знищення. Це те саме радіо, котре вже перед тим трісило американським летунам, що коли вони будуть бомбардувати японські позиції, то всі згинуть. Щобільше, навіть в хвилині, як американські літаки зближались до Кіски, те радіо перестерігало тих летунів, що чекає їх певна смерть. Але американські летуни епістались на ту радієву стачію і почали її сікти машинними крісами та бомбардувати бомбами. Радіо скоро втихло, а на тім місці, де було радіо і звідки розходилися погрози, залишились лише руїни.

АТЛАНТИЙСЬКІ ВТРАТИ ВІД ВИБУХУ ВІЙНИ

ВАШІНГТОН. — Департамент флоту подав до загального відома про втрати, котрі понесла Америка в кораблях на Атлантійським океані від аступлення до війни. Отож, за той час ворожі субмарини і поверховні кораблі затопили 500 американських торговельних кораблів. Найбільше затопили в часі між червнем і серпнем, бо аж 111 кораблів. Але в самім серпні затоплено лише 48 кораблів, в вересні ще менше, бо 14, а в жовтні дотепер затоплено лише п'ять. При тім три і пів тисяча воїв напевно втратило життя, біля двох тисяч загубилось, що теж у великім відсотку рівняється смерті. А 15 тисяч вишло ціло.

В Африці Заноситься на Аліантську Офензиву

КАІРО. — Американські кореспонденти доносять, що так виглядає, що ген. Ромель не думає приступати до офензиви, а займає оборонне становище. Зате Аліанти зачинають наступати, головю в повітрі. В тих наступах велику роль відіграють американські летуни і американські бомбовики, що дуже надаються до повітряної боротьби в пустині.

В СТАЛІНГРАДІ ІНІЦІАТИВА В СОВЕТСЬКИХ РУКАХ

МОСКВА. — З німецьких наступів нічого не виходить. Советські частини держаться добре в середині міста, а на обидвох крилах атакують німецькі позиції. Кажуть, що оборонці Сталінграду дістали знову свіжу поміч.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАЮЧІ ФОРТЕЦІ НАЛІТАЮТЬ ФРАНЦІЮ

ЛОНДОН. — Лорієт, що є нацистською субмаринною базою в Франції, зазнав важких ударів від бомб, скинутих з американських літаючих фортець, які бомбардували теж летунське поле біля Шербургу. Та при тому втрачено три літаючі фортеці.

ВЕЛИКА БИТВА В ЮГОСЛАВІЇ

ЛОНДОН. — Повстанча армія ген. Дражи Міхайловича завдає ворогові дальші важкі удари. В Полунавній Боснії в часі одної битви вбито 1,200 ворожих воїв, при чому теж згинувало й до 900 патріотичних повстанців. Ворожа армія складається тепер з німців, з членів хорватської Усташі, як теж з болгар.

ЗАТОПИЛИ ДЕСЯТЬ ТЯГАРОВИХ КОРАБЛІВ

КАІРО. — Цього місяця аліантські субмарини затопили на Середземнім морі вже десять тягарових кораблів „Осі“, що везли зброю і поживу до Африки.

СЛАВНА ОБОРОНА МАЛЬТИ

ЛОНДОН. — В британській парламенті заявлено урядово, що острів Мальта видержав досі 1,660 бомбових атак, при чому знищено 1,069 ворожих літаків.

МАРИНАРИ ПРИХОДЯТЬ НА ПОЗИЦІЇ. Продивившись через паруючі джунглі, американські мариначи входять на позиції, з котрих вони будуть атакувати японців, що розсілися над рікою Матайку, на острові Гвадалканал. Позиція ця має велике стратегічне значіння, і тому японці хотіли би її зайняти.

ТРЕБА КУВАТИ ЗАЛІЗО, ПОКИ ГАРЯЧЕ, КАЖЕ СМУТС, ЗАПОВІДАЮЧИ АЛІАНТСЬКУ ОФЕНЗИВУ

ЛОНДОН. — Прем'єр Полунавне-Африканської Юнії, Ян Христіан Смутс, промовляючи в британській парламенті до послів і лордів, заявив, що Велика Британія може бути горда з цього, чого вона доказала на полі битви на протязі цієї війни. При тому він казав брати під увагу те, що Німеччина зброялась до війни шість років, а Англія була властиво до війни цілком не пригтована. Віддавши пошану Росії за її боротьбу з Гітлером, Смутс заявив, що в Росії тече німецька кров, а це є конечне, щоб могли завдати Гітлерови незабаром остаточний удар. Ось той момент останнього удару вже дуже близький. Смутс вправді не сказав, як скоро він наступить, бо таке можуть висказувати, як він казав, стратеги-аматори, але запевнив, що як тільки той момент надійде, то було б глупотою зволікати, а треба буде кувати залізо, поки гаряче, а не думати, що треба ще краще підготовлятися і тим згубити добру нагоду. Смутс певний, що так дійсно станеться, а ту певність набув він з розмови з відповідальними чинниками. Смутса повитано оплесками і співом.

ЛЯВАЛЬ ДІСТАВ ПРОДОВЖЕННЯ.

БЕРН (Швайцарія). — Виходить, що нацистський уряд згодився „ратувати“ хвилево Пієра Ляваля, голову французького уряду в Віші, й протягнути речинець достави Німеччині 150,000 факхових робітників до кінця листопада. Та й це йому не допоможе, бо французький нарід уже цілком зневірився в можливість „співпраці“ з нацистами. Ляваль, кажуть французи, все тільки уступає і щось дає Німеччині, а в заміну не дістає нічого. А найважніше є те, що Ляваль буде свою політику на тому, що Німеччина виграє війну, а тепер є вже дуже мало таких французів, щоб вірили, що Німеччина може виграти.

ДЕ ГОЛЬ ПЕВНИЙ, ЩО ВІН ВИГРАЄ.

ЛОНДОН. — Генерал Шарль де Голь, голова „вільних французів“, є переконаний, що французький нарід не послухає Ляваля, а слухатиме того, що він йому дораджував через радіо, а саме, щоб не давати Німеччині робітників, як теж бунтуватись проти німецької окупантської влади і допускатись саботажів. Лондонські урядові кола теж думають, що французи підуть тепер за покликаним де Голем. Це видно вже з того, що тепер діється у Франції. Наприклад в Ліоні, в хвилині, як відїжджав поїзд з французькими робітниками до Німеччини, вибухла бомба і розірвала поїзд. Робітники залишились в місті й не відїхали до Німеччини.

ТЯЖКО ЗАХОРИВ ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ.

БЕРН. — Віктор Емануель III, король Італії, років 73, нагло тяжко захорів. Спроваджено чотирьох лікарів-спеціалістів, щоб його ратувати.

ЯПОНІЯ ДАЛІ ВІДГРОЖУЄТЬСЯ.

ЛОНДОН. — Японія проголосила призвіща чотирьох американських летунів, що брали участь в налеті на Токіо й інші японські міста, а є в японським полоні. Рівночасно кажеється, що ті летуни „зізнали“, що бомбардували не-мілітарні об'єкти, заявляючи, що в таких випадках це неминує, та що при тому мусять гинути і невинні цивільні люди. Японський комунікат каже далі, що вже гостро покарано ось тих летунів за „челюдські вчинки“, до яких зачисляють „обстріл дітей, що бавились в школі на городі“. Японія заявляє, що в будучому не буде її політикою судити і карати, включно з карою смерті, тих летунів, що будуть допускатись ось таких „челюдських вчинків“.

ЗАПЕРЕЧУЄ, ЩОБ ПОСТУПАЛИ „НЕ ПО ЛЮДСЬКИ“.

ЛОНДОН. — Капітан Ф. Р. Гвайт, що тепер є в Норвіч, в Англії, а був учасником американського налету на Токіо і Кобе, заявив, що це є неправдою, щоб американські летуни допустились якихсь „челюдських вчинків“. Він твердив, що бомбардовано по закону, себто фабрики, склади зброї й подібні заведення. А коли японці потерпіли, то це тому, що вони цілком не підготувались до оборони перед повітряними налетами.

СТРАШАТЬ НІМЦІВ ВОЄННОЮ ПРОГРОЮ.

ЛОНДОН. — Нацистська пропаганда передала німецькому народові аліантські погрози щодо потягнення до відповідальности нацистських провідників. Але передала так, щоб залякати весь німецький нарід, що ніби весь він буде зачислений до „злочинців“, що до тюрем замкнуть усіх, що є в партії, чи в штурмових відділах, чи займають яку урядову посаду, та що навіть викопують з гробів трупів, щоб їх знеславити.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед виходом числа, в котрім оголошується хоча мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канада належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ВОЕННІ ЦІЛІ

Гарольд Календер, спеціальний заграничний кореспондент "Нью Йорк Таймсу", що тепер перебуває в Вашингтоні, признає виразно, що люди, котрі мають завдання пояснити світові, за що воюють Об'єднані Держави, мають часто нагоду жалувати, що цілі Об'єднаних Держав не є краще означені. Вони почувують, що якби так Об'єднані Держави не обмежилися грубими нарисами при подаванні своїх цілей, то й ролі Америки виходила б тоді в понятті світу багато краще й виразніше, як це діється тепер.

Потреба кращого означення воєнних цілей виходить на верха головно тепер, коли воєнної пропаганди машинерія поспішила розмалювати в цілій повноті образ майбутнього світа за планами ворогів. Німці назвали свій план "Новою Європою" і признали Німеччині в цій ролі економічного й фінансового центру. Європа має бути об'єднана "залізом і кров'ю" в одну цілість. Німецький уряд не лише виробив цей план, але й поробив уже кроки для практичного переведення його в життя. Правда, Європа не може прийняти плану, за яким всі краї, за винятком Німеччини, мають бути зведені до підданства становниці, але це все таки є план, програма. Як хтось відкидає його з якоїсь будь-якої причини, він мусить рішуче поставити якийсь інший план. Коли наприклад він відкидає його як поневолення, то він мусить показати, як Європу визволити.

Не досить заперечити.

Власне під цим оглядом альянська пропаганда не домагає. Як каже Календер, ми нічого не кажемо Європі поза те, що ми хочемо її визволити від німецького пановання. Ми не даємо ясного образу визволеної Європи, який можна вивести в протидію нацистичному образу.

Коли йде за те, як має виглядати визволена Європа, то треба відповісти, наприклад, чи звизалочить Європу згідно панування Німеччини, союзники будуть реставрувати границі з 1939 року чи з якогось небудь іншого року. Чи будуть вони відбудовувати цю розділену на дрібні держави Європу, котра через це власне впадала так легко жертвою німецької заборчості? Чи може будуть вони будувати Європу, яка могла би з собою кооперувати й в той спосіб удержатися при житті? На такі питання, каже Календер, ми

це не маємо авторитетної відповіді.

Цілі Осі.

Підчас коли Гітлер намагався звести весь поступовий і цивілізований континент Європи до стану великої німецької колонії, на другій стороні земної кулі Японія пробує поширити свою імперію через захоплення територій, що довго були колоніями європейської господарської системи. Німеччина виставляє програму "Нової Європи", а Японія рівнобіжну програму "Великої Східної Азії".

Правда, ця програма є брутальна, але вона є специфічна, докладно означена. Чогось рівно означеного альянті для зрівноваження цієї програми досі не видали. Злучені Держави й Велика Британія що правда зрештою позатериторіальних прав у Китаю. Злучені Держави признали ще до війни незалежність Філіппін. Британія й Голандія обіцяли своїм колоніям певного роду зрівняння після війни. Але спосіб надавання свободи Азії ще не є означений і тому визволення Азії виглядає багатовимірним, непрактичним.

Оба ці плани, німецький і японський, виходять з тих самих залогів: поперше, що Німеччина й Японія ще досі ніколи не дістали належної їм участі в господарстві світа, бо їм усе перешкоджали в тому великі держави, як Велика Британія й Злучені Держави; подруге, що Німеччині й Японії призначена доля — створити союз Європи й союз Азії; потретє, що переможеними народи воліють добровільно надати свободу.

Це останнє припущення робило багато політиків і поза Німеччиною й Японією, і видно, що й мав на думці президент Рузвельт, коли між свої Чотири Свободи подав "свободу від нужди".

Пора на дискусію?

Багато людей, каже Календер, нетерпеливись, коли хтось пробує дискутувати над умовами миру або над воєнними проблемами тепер, коли ще падають бомби й коли тонуть кораблі. Для цих людей не ці речі повинні бути дискусійні тепер. Безпосередні потреби, а не далеке майбутнє.

Проти цього наставлення однак Календер підносить два аргументи.

Поперше, перемогу можна приспівити через подання докладного плану того, що має наступити по війні, по до-

сягненні перемоги. Такий образ додав би відваги приятелям і підорвав би ворогів, бо він промовив би до тих, котрих вороги обдурюють.

Подруге, колиб відложити дискусію над воєнними планами до часу добуття перемоги, то коли ця перемога прийде, буде вже запізно дискутувати про воєнні плани, бо тоді буде треба ці плани негайно в життя вводити.

З цих причин багато найкращих приятелів Об'єднаних Держав радить розвести вже тепер дискусії й між союзними державами й між союзниками за те, що має наступити по нашій перемозі. Як між цими державами є як різниці, то краще ці різниці вирівняти тепер, ніж через них воювати між собою по досягненні перемоги, як це було в 1919 і 1920 роках.

Однак, Календер бачить і поважні перешкоди для такої дискусії.

Об'єднані Держави досі ще досягнули повної єдності команд, про Єдність щодо воєнних цілей і не казати. Інтереси поодиноких держав, хоча сходяться в багатьох перемог над державами Осі, розходяться в інших точках і тому не дають їм об'єднатися. Колиб так почати означати ближче "свободи", то могли би виникнути основні різниці з економічних і суспільних філософій, і Об'єднані Держави могли би поділитися між ними, що хочуть чогось нового, і тих, що хочуть задержати старе. Це ще більше розбило б єдність альянті.

З цих причин, хоча диктатори поспішно розмалюють образи майбутнього, демократії поступати у тому згляді багато повільніше. Тому наприклад, заяви Об'єднаних Держав, розкинені з літаків по окупованих Німеччиною краях, не згадують про демократію, хоча проголошують такі демократичні засади, як право всіх народів вибирати собі форму правління, а Атлантський Чартер тільки загальною висказує "бажання" підписаних держав поправити рівень праці й суспільного забезпечення.

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО І МАШИНА

Здавалось, що нині не є на часі повертати до питання людської праці у відношенні до машини. Така тема була в моді в часі безробіття, коли мільйони людей блукало вулицями без роботи, бо "потворні" машини виконували за них все, що треба було виконати. Деякі машини забирали працю 50,000 робітників. В тих часах було дійсно на часі дискутувати суспільну вартість машини і техніки.

Нині змінилися часи гуртовно. Не лише зникло безробіття, але натиск воєнних вимог такий великий, що інженери напружують увесь свій ум, щоб придумати ще кращі і справніші машини.

Але недавно відбувся в Шікаго процес проти голови юні музичних робітників, Джеймса Петрила, за те, що він заборонив своїм членам наспівувати фонографічні рекорди, як теж рекорди до так званих "дуг беків", себто автоматичних граючих машин і вікни заборонили наспівувати радієві транскрипції, котрі можна описати розсилати до кількох сот радієвих станцій.

Ця заборона викликала наперед серед американського загалу великий спротив. Проти Петрила поспішили закидати, що він музичний "цар", диктатор і т. п. На цій основі державна прокуратура виготовила обвинувачення проти Петрила, мовляв, він переступає закон, котрий забороняє в Америці монополі. Але суддя у вільній Петрила від того закиду, а його заборону накручувати рекорди признав за звичайний спосіб робітників охороняти свої робітничі інтереси. Це по закону, вповні дозволене.

Петрило, безперечно, не був сам у своїй юні, що рішився на таку заборону. Він мав широке попертя серед свого членства, яке уважало таку заборону за корисну для членів юні. Вони виходили з залогів, що змеханізування музики, подібно як змеханізування фабричної праці, позбавляє людей її радості. Внаслідок звукової фізми, по всіх кінотеатрах зникли оркестри. Колись навіть у маленьких кінні мусіло бути бо-дять трьох музикантів. Нині навіть серед найбільших, з маленькими винятками нема ні одного. Коли взяти під увагу, що по Америці є десятки тисяч кін, можна собі уявити, який удар по музичній професії виконали звукові фізми, отримані з фізмовою музикою. Радієві транскрипції роблять те саме. Якійсь артист наспівує пісню на транскрипцію і ту транскрипцію розсилають до 300, чи 500 радієвих станцій. Справді радієві станції говорять, що ту транскрипцію можна надати лише один раз, зате вони самі признають, що її можна надати раз на кількох сотках станцій. А це значить, що колиб транскрипції не було, то всі ті радієві станції мусіли б шукати за оригінальною музикою і мусіли б давати місцевим таланом нагоду для заробітку.

Фонографічні рекорди також вбивають персональну музику, каже Петрило і його одноподуми. Бо тепер є радієві станції і то навіть дуже великі, які ніщо інше не роблять, тільки надають симфонічні й інші рекорди. Якбиб тих рекордів не було, ті станції мусіли б наймати справжніх оркестрів і справжніх артистів та музиків.

Проти тої аргументації виступала американська преса, як теж американська прокуратура. Преса говорила, що заборона накручування рекордів, транскрипцій і т. п., нагадує давнє нищення фабричних і хліборобських машин, якого довершували колись робітники, зі страху, що ті машини заберуть їм працю. А показувалося, що машини лише хвилево забирали людям працю, бо з розвитком даного промислу продукт, вироблюваний тим промислом, дешевів і ставав доступний для чимраз ширшого кола покупців. У висліді запотребування так зростає, що той промисел не лише не корився, але розростається й затруднював чимраз більше число робітників.

Те саме з музикою. Колись добра симфонічна музика, чи опера, були доступні лише для малого числа щасливців. Нині найбільший чоловік через радіо може почути найкращу музику, чи оперу а-

рі, в виконанні найкращих мистців.

Музика має не лише чисто естетичне завдання, себто духову насолоду, але також практичне, говорять інші знавці. Вони кажуть, що відповідна музика впливає додатно на багаторість чоловіка і робить його більше продуктивним в господарському житті. В Америці вже багато фабрик, корабельних доків, копалень, поуставляли музичні аудиторії в себе, які пригравали робітникам постійно підчас їх роботи. Це значно збільшило продукцію людської праці. Кажуть, що музика успокоює нерви, помагає людині концентруватися на праці і внутрішнім спокоєм заощаджує йому багато енергії, яку він може зужити на корисну працю.

Маючи ці речі на увазі, не можна говорити, що музику маємо в Америці забагато. Навпаки, є ще її замало і її треба поширювати. Але заборона Петрила спинить це поширювання і штовхне ціле музичне мистецтво на багато літ назад.

З тих аргументів виходить, що обі сторони мають свою рацію. Петрило, опираючись на закон, має право обороняти робітничі інтереси так, як він і члени його юні вважають за відповідне. Широкий загаль має право обстоювати своїх прав, беручи під увагу не лише особисті інтереси певного числа людей, але поступ цілої нації.

В цій спорі, однак, є безсумнівне: техніка, машина, коли доведена до досконалості, таки відбирає чоловікові працю. Правдою є, що розбудова даного промислу робить дешевшим даний продукт й опісля той продукт стає доступнішим для ширших мас, збільшаючи тим водночас число трудящих біля цього продукту робітників. Але таке діється лише до певних границь; а також лише в певних галузях промислу. Коли ходять про музичний промисел, то таки тяжко знайти річеві аргументи, які доказувалиб, що поширення музики через голосові фізми, фонографічні плати, радіо, транскрипції, побільшує попит на особистих музикантів. Бувало колись оркестри грали не лише по всіх кінках, але й по багатьох ресторанах. Нині навіть в першорядних готелях користуються радіями. По малих ресторанах і слух по музикантах загинув.

Радіо виробило в людей смак до тої музики, що вони вже чимнебудь не задовольняються. Вони волять знамениту симфонічну оркестру через радіо, ніж тирликання кількох особистих музиків - ремісників. Вони волять радієвий спів оперової співачки, ніж спів якоїсь сумнівної вартості кавар'яної співачки. Техніка в музиці не поширила попиту на музиків, навпаки вона прогнала багато музиків, залишаючи лише небагато місць для своїх вибраних.

І можливо, що не було б в тім великої трагедії, дваличність на це з загальною суспільною бочу, якби серед тих вибраних попадали дійсно всі ті, що мають талант. Колиб бо, внаслідок юнійних махінацій і юнійної виключності, в число тих вибраних попадали чимало партачів - музикантів, котрі відзначались не так музичним таланом, як анімійним орієнтуванням в положенні, назуванням зв'язків з впливовими людьми та вишнім кліквою солідарністю вдержуватись на тих найвищих музичних позиціях. Про самого Петрила ходять чутки, що він не є ніякий музикант, а вміє лиш трошки свистати на свиставці. Внаслідок тої юнійної виключності багато дійсних мистців не має доступу до верхів, бо юнійна кліка роздавить його, ще заки він проти її волі зробив хоч би найменший самостійний крок. Ось тут міститься корінь великої загрози для американського мистецтва: щоб часом воно не опинилось в руках касті, яка шляхом своєї організаційної дисципліни на ціло мистецтва висуває мистецьку мізерію, не даючи проявитись в житті справжнім мистцям.

ВПУСКАЄ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЬ ІХ БУДУЧИННЮ.

НАДІЯ КИБАЛЬЧИЧ

Пропаші Сестри

(Повість).

14

Вона мов скам'яніла. Вже не розуміла про віщо йдеться, забула і про самого учителя, такий жах опанував нею. Їй хотілося крикнути, побігти кудись, щось рятувати, щось те, що гинуло, що виривалося з рук... Але нікуди і нічого було виходити з саду, що був через це тісний, мов темниця.

Вона то швидко ходила, аж бігала по стежці, то прихилилася до ліси або до колючого рундука. Тоді до її рук та обличчя торкалося холодне росiane листя і це було неприємно, аж болюче.

Помалу пекельна мука почала зменшатися і Ліза стала думати про ті слова, що сказав дяк.

— „Він щось знає"... Він те не дурно сказав... Я вже сама примічаю, що він не такий, як

наче не знала де була. Потім пішла у хату і втомлена злобою та одчаєм, не роздягаючись лягла і заснула важким неспокійним сном.

Прокинулася вона пізно і була мов з похмілля, все мовчала, ні до кого не обзивалася. Всі намагалися не займати та обминати її. Всі знали, що коли вона така, то день обов'язково скінчиться дикою сценою.

Як прийшов учитель, то й він зараз спостеріг, у якому вона настрою, і аж зменшився від жаху, що вона от-от скаже, що не хоче далі харчуватися.

Вона, як звичайно, сіла проти нього, але говорила дуже мало, тільки дивилася такими очима, що він майже не чув, яке на смак те, що він їсть. Тому він скінчив швидко ніж завісиди.

— Поспішається кудись — з лютістю і мукою подумала Ліза.

Тимчасом Оля сидючи в саді зачула гуркіт фельдшерського шарабану. Серце її так і тьохнуло. Їй так схотілося глянути на вулицю, що вона не тямлючись, схопилася і по-

бігла до перелазу. Але майже зараз згадавши, що учитель саме обідає, зупинилася і хотіла повернутися, та гуркіт шарабану все наближався і був такий припадний, що не сила була змагатися з покусом. Тай не було часу її подолати: шарабан от-от має порівнятися з двором і проминути його. Буль що буде — Оля нахилилася і пробігла за куцями поуз їдальні. Біля перелазу опинилася в ту мить, коли Омельченко як раз порівнявся з ним. Оля глянула на нього, він на неї і обом стало дуже гарно.

Вона дивилася у слід за шарабаном аж поки і курява за ним осіла, а тоді одразу зрозуміла, у яку біду вскокала. Не можна було стояти біля перелазу, бо учитель мав через нього вертатися до дому, а знову бігти поуз вікна вона просто не мала сили.

Стояла, стояла, думала, думала, і нарешті рішила, що все таки краще повернутися, бо сестра може й не побачити її у вікні, а коли учитель вже вийде і вони зустрінуться біля перелазу, то напевне побачить

— вона завісиди дивитись, коли він їде.

Оля кинулась назад. І недалечко від дому зустрілася з учителем. Він її ніколи не бачив і тепер не звернув уваги, мов розминувся з кішкою. До двірця йому завісиди було байду. У Олі затрусилася нога. Наче сіпала вона йшла до будинку.

— Ольо, а йди сюди! — почувся з світлиці Лізин голос, такий стриманий та чудний. Оля, наче загипнотизована, зійшла на рундук, увійшла у сіни, потім у світлицю.

Але ледви вона переступила поріг, як до неї збоку, зігнувшись, підкралася Ліза і широко махнувши рукою, вдарила її по голові товстою качалкою. Оля мовчки впала. Лізу це здивувало і вона крикнула, чуючи якусь невиразну турботу.

— Вставай!

Оля не ворухнулася.

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1942 РОКУ

ПРИХІД:				ІНШІ ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНОГО ФОНДУ:				МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ				ПРЕХІД:			
Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1. 283.96	166.	43.23	333.	332.	79.13	405.	198.40	242.	15.51	353.	3.38	5.	2.02	239.	1.54
2. 200.09	167.	88.82	334.	333.	121.37	406.	546.98	243.	4.50	355.	1.35	7.	2.60	240.	1.86
3. 159.98	168.	214.02	335.	334.	282.21	407.	60.25	244.	1.90	356.	1.80	8.	3.97	241.	2.48
4. 75.27	169.	39.22	336.	335.	55.51	408.	34.88	245.	2.94	357.	1.35	11.	3.09	242.	3.29
5. 336.18	170.	264.53	337.	336.	239.02	409.	65.57	246.	1.13	358.	3.10	14.	3.09	243.	5.16
6. 29.94	171.	79.20	338.	337.	21.81	410.	18.45	247.	10.03	359.	88.42	17.	8.84	244.	2.10
7. 276.75	172.	45.47	339.	338.	290.55	411.	53.12	248.	1.85	360.	5.85	20.	1.62	245.	2.56
8. 236.93	173.	98.80	340.	339.	112.35	412.	83.92	249.	9.25	361.	7.43	23.	7.29	246.	1.96
9. 173.32	174.	41.57	341.	340.	128.28	413.	84.74	250.	12.30	362.	4.05	26.	2.39	247.	7.07
10. 165.86	175.	231.02	342.	341.	189.99	414.	29.14	251.	2.25	363.	3.85	29.	4.30	248.	1.66
11. 122.05	176.	218.39	343.	342.	104.25	415.	17.05	252.	4.05	364.	10.58	32.	4.30	249.	2.93
12. 105.22	177.	154.44	344.	343.	87.67	416.	13.69	253.	4.73	365.	4.30	35.	7.29	250.	7.77
13. 70.35	178.	189.30	345.	344.	111.00	417.	42.33	254.	9.90	366.	3.15	38.	17.38	251.	1.06
14. 27.87	179.	257.68	346.	345.	42.18	418.	8.53	255.	12.40	367.	1.13	41.	2.69	252.	2.10
15. 15.36	180.	85.10	347.	346.	197.10	419.	64.41	256.	1.58	368.	3.15	44.	1.88	253.	2.02
16. 93.31	181.	132.05	348.	347.	38.72	420.	36.77	257.	2.25	369.	7.94	47.	2.84	254.	3.28
17. 61.86	182.	209.92	349.	348.	180.69	421.	12.41	258.	21.50	370.	23.61	50.	5.71	255.	1.90
18. 111.55	183.	86.23	350.	349.	107.96	422.	4.42	259.	2.50	371.	3.60	53.	4.70	256.	1.86
19. 12.05	184.	20.12	351.	350.	116.00	423.	37.81	260.	1.80	372.	3.15	56.	4.99	257.	16.13
20. 294.46	185.	79.42	352.	351.	35.45	424.	66.34	261.	5.18	373.	6.76	59.	25.86	258.	1.88
21. 141.86	186.	50.75	353.	352.	17.43	425.	5.08	262.	12.15	374.	6.76	62.	7.77	259.	12.23
22. 331.31	187.	43.12	354.	353.	73.14	426.	30.86	263.	9.23	375.	12.38	65.	13.46	260.	3.78
23. 84.14	188.	43.12	355.	354.	20.91	427.	26.27	264.	3.85	376.	1.13	68.	1.76	261.	48.65
24. 117.67	189.	60.86	356.	355.	66.48	428.	17.65	265.	7.45	377.	4.28	71.	1.86	262.	4.55
25. 109.68	190.	68.82	357.	356.	94.35	429.	44.73	266.	4.93	378.	4.28	74.	1.97	263.	4.90
26. 22.81	191.	155.85	358.	357.	53.88	430.	35.23	267.	9.0	379.	8.11	77.	1.04	264.	2.33
27. 48.39	192.	162.43	359.	358.	56.00	431.	52.77	268.	11.05	380.	7.20	80.	7.77	265.	2.70
28. 136.71	193.	82.39	360.	359.	144.50	432.	68.69	269.	4.28	381.	1.80	83.	8.85	266.	1.09
29. 194.51	194.	43.60	361.	360.	78.29	433.	31.66	270.	3.40	382.	2.70	86.	19.35	267.	1.54
30. 85.86	195.	52.85	362.	361.	132.75	434.	21.44	271.	4.95	383.	11.48	89.	10.60	268.	8.2
31. 142.21	196.	50.13	363.	362.	488.38	435.	173.45	272.	2.93	384.	1.13	92.	8.74	269.	13.51
32. 34.53	197.	33.17	364.	363.	52.97	436.	138.40	273.	2.93	385.	21.15	95.	2.05	270.	3.91
33. 127.54	198.	39.41	365.	364.	18.88	437.	146.78	274.	3.38	386.	1.13	98.	4.88	271.	16.69
34. 50.66	199.	287.30	366.	365.	42.97	438.	55.16	275.	4.50	387.	1.15	101.	7.77	272.	12.56
35. 164.63	200.	46.88	367.	366.	278.96	439.	32.33	276.	11.50	388.	7.00	104.	2.72	273.	7.9
36. 108.75	201.	42.45	368.	367.	278.43	440.	59.57	277.	3.37	389.	25.65	107.	10.25	274.	7.76
37. 245.59	202.	158.25	369.	368.	275.69	441.	14.33	278.	12.60	390.	1.58	110.	8.88	275.	2.96
38. 439.01	203.	1.48	370.	369.	121.95	442.	55.07	279.	7.45	391.	8.35	113.	2.10	276.	1.54
39. 31.64	204.	21.41	371.	370.	35.56	443.	38.64	280.	9.23	392.	2.05	116.	1.54	277.	2.18
40. 26.81	205.	585.90	372.	371.	71.24	444.	16.39	281.	9.23	393.	8.35	119.	2.29	278.	17.38
41. 189.50	206.	115.99	373.	372.	123.89	445.	16.39	282.	1.35	394.	2.05	122.	1.12	279.	40.81
42. 66.93	207.	37.11	374.	373.	45.2	446.	16.39	283.	10.13	395.	9.0	125.	1.13	280.	7.7
43. 166.66	208.	73.14	375.	374.	45.2	447.	16.39	284.	3.15	396.	9.23	128.	3.15	281.	5.3
44. 330.71	209.	37.11	376.	375.	17.50	448.	16.39	285.	3.83	397.	3.60	131.	2.00	282.	4.90
45. 22.81	210.	77.27	377.	376.	37.39	449.	16.39	286.	3.28	398.	1.73	134.	1.06	283.	3.45
46. 61.96	211.	229.25	378.	377.	143.26	450.	16.82	287.	6.7	399.	20.70	137.	1.84	284.	1.07
47. 39.43	212.	66.27	379.	378.	73.89	451.	63.30	288.	2.25	400.	31.72	140.	8.8	285.	1.86
48. 56.21	213.	310.65	380.	379.	26.38	452.	70.33	289.	1.58	401.	6.30	143.	2.77	286.	1.89
49. 178.16	214.	31.39	381.	380.	29.39	453.	14.99	290.	6.10	402.	1.12	146.	2.31	287.	3.88
50. 61.97	215.	34.27	382.	381.	217.72	454.	6.53	291.	1.50	403.	5.40	149.	12.11	288.	2.86
51. 108.58	216.	29.61	383.	382.	37.75	455.	32.34	292.	7.88	404.	5.40	152.	8.2	289.	9.77
52. 84.44	217.	480.59	384.	383.	322.33	456.	24.64	293.	2.25	405.	6.8	155.	15.29	290.	35.93
53. 96.12	218.	237.73	385.	384.	53.72	457.	31.87	294.	1.00	406.	7.0	158.	2.63	291.	1.89
54. 69.23	219.	416.32	386.	385.	44.59	458.	41.87	295.	9.90	407.	4.48	161.	15.11	292.	2.65
55. 164.95	220.	146.41	387.	386.	218.50	459.	42.76	296.	9.90	408.	4.95	164.	14.30	293.	7.7
56. 205.63	221.	699.07	388.	387.	135.92	460.	33.15	297.	9.45	409.	3.06	167.	1.86	294.	3.68
57. 167.78	222.	39.08	389.	388.	21.63	461.	8.38	298.	7.20	410.	7.5	170.	1.89	295.	4.90
58. 241.16	223.	53.41	390.	389.	95.77	462.	23.08	299.	4.27	411.	7.88	173.	2.82	296.	9.18
59. 40.15	224.	13.80	391.	390.	19.10	463.	14.23	300.	2.18	412.	9.70	176.	13.24	297.	5.44
60. 49.02	225.	68.71	392.	391.	57.30	464.	29.01	301.	4.27	413.	9.46	179.	1.88	298.	7.79
61. 97.09	226.	52.04	393.	392.	90.20	465.	15.98	302.	1.12	414.	9.0	182.	3.72	299.	3.45
62. 486.45	227.	90.39	394.	393.	88.58	466.	22.73	303.	6.53	415.	4.28	185.	5.30	300.	78.03
63. 134.86	228.	177.81	395.	394.	51.57	467.	21.73	304.	3.83	416.	3.85	188.	3.72	301.	2.98
64. 237.64	229.	246.08	396.	395.	104.79	468.	16.26	305.	9.90	417.	4.30	191.	3.72	302.	7.74
65. 93.53	230.	22.06	397.	396.	43.95	469.	22.74	306.	6.53	418.	1.80	194.	51.04	303.	5.58
66. 205.19	231.	73.08	398.	397.	21.05	470.	151.55	307.	3.15	419.	50.20	197.	2.30	304.	13.15
67. 165.13	232.	37.52	399.	398.	252.96	471.	75.36	308.	5.18	420.	3.60	200.	27.58	305.	2.00
68. 264.67	233.	167.57	400.	399.	61.60	472.	75.36	309.	6.75	421.	2.25	203.	20.36	306.	1.07
69. 103.60	234.	84.45	401.	400.	315.91	473.	75.36	310.	4.23	422.	1.75	206.	3.96	307.	1.86
70. 52.78	235.	141.57	402.	401.	453.52	474.	75.36	311.	5.63	423.	4.72	209.	10.78	308.	7.27
71. 327.14	236.	187.62	403.	402.	244.19	475.	75.36	312.	6.30	424.	25.43	212.	8.8	309.	1.86
72. 87.02	237.	67.68	404.	403.	81.61	476.	75.36	313.	6.08	425.	2.93	215.	3.72	310.	1.08
73. 126.30	238.	20.24	405.	404.	140.06	477.	75.36	314.	6.55	426.	5.85	218.	2.74	311.	12.63
74. 21.09	239.	150.65	406.	405.	1.1	478.	75.36	315.	11.48	427.	4.73	221.	24.16	312.	4.0
75. 78.77	240.	82.65	407.	406.	2.42	479.	75.36	316.	3.40	428.	6.8	224.	1.07	313.	21.30
76. 135.82	241.	286.37	408.	407.	1.58	480.	75.36	317.	1.13	429.	6.10	227.	2.84	314.	55.07
77. 70.68	242.	74.30	409.	408.	12.03	481.	75.36	318.	2.03	430.	2.70	230.	98	315.	2.09
78. 243.99	243.	33.	410.	409.	9.53	482.	75.36	319.	3.60	431.	3.60	233.	1.54	316.	37.36
79. 94.33	244.	74.49	411.	410.	24.5	483.	75.36	320.	2.05	432.	2.93	236.	26.96	317.	
80. 188.90	245.	13.49	412.	411.	16.20	484.	75.36	321.	5.20	433.	1.58				

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1942 РОКУ

ЗЛУЧЕНІ ВІДІЛИ:

Відділ ч. 399 злучився з відділом ч. 371, створивши один відділ У. Н. С. під номером 371 в Ноарк, Н. Дж. Відділ ч. 428 злучився з відділом ч. 373, створивши один відділ У. Н. С. під номером 373 в Шікаго, Іл.

РОЗВ'ЯЗАННЯ ВІДІЛ:

Розв'язано відділ ч. 393 в Шікаго, Іл., а всім членам видано переступні листи до інших повноважених відділів.

НОВІ ЧЛЕНИ.

В. 5. Заровенний Олена Марія.
В. 20. Мисиків Стефан.
В. 38. Нагольнич Анна, Нагольнич Лей.
В. 42. Перик Анна.
В. 53. Середницький Іван.
В. 59. Варій Ольга.
В. 70. Трачук Андрій, Трачук Анна.
В. 75. Бейль Вілям Г., Масляк Володимир.
В. 83. Маланюк Михайло.
В. 86. Гайдак Юрій, Майк Марія, Сухарик Іван.
В. 94. Набожний Наталія, Пляк Евгения, Семен Розалія Анна, Тиро Ольга.
В. 102. Копитинський Володимир, Федик Елсій, Мітросевич Посиф, Цап Марія, Катинський Іван.
В. 109. Твардов Павло.
В. 112. Будоваєць Олена, Дарощ Олена, Різу Ева.
В. 127. Горгола Стефан, Судин Зофія, Макух Юлія.
В. 132. Гарайчук Петро.
В. 150. Терпак Стефан.
В. 156. Ішук Ольга, Закорчменний Посиф, Блотний Володимир, Подольск Стефан.
В. 158. Костів Едвард Адам.
В. 161. Гузак Марія.
В. 163. Васильшин Марія.
В. 164. Курко Розалія.
В. 169. Лузський Марія, Червєнєк Вілям.
В. 177. Надорощ Анна.
В. 178. Коваловська Геня, Пертик Марія.
В. 179. Гордиська Елизавета, Гордиський Осеміян.
В. 180. Філас Наталія С.
В. 191. Керман Дмитро.
В. 192. Поштіло Марія.
В. 204. Баран Михайло, Котлярчук Петро, Микитович Агнеса, Остров Евгения, Е., Самбай Лей.
В. 215. Галатіс Іван, Співак Анна.
В. 233. Запотоцький Володимир.
В. 234. Ільків Розалія.
В. 242. Дмитро Яків.
В. 262. Глива Василь.
В. 268. Горюхінська Зофія, Зичин Евгения Анна.
В. 274. Ленська Ольга, Станірій Гайдак.
В. 288. Тульба Петро.
В. 290. Шілінський Іван.
В. 292. Едіак Юлія, Романів Мірослав.
В. 296. Федан Ірина Е., Гарачмак Іван, Бейдак Іван.
В. 310. Гойд Франко.
В. 318. Палій Стефан.
В. 319. Пік Росел.
В. 325. Чупа Ірина, Дик Марія, Гавриш Іван, Лазаря Чарз, Лазаря Марія, Пагуй Михайло, Стадник Марія, Стадник Тома, Зандерс Наталія, Дик Іван.
В. 339. Будай Анастасія, Палько Теодор, Сорока Іван.
В. 341. Дрозд Дмитро.
В. 348. Платенік Катерина Б., Михайльчик Марія.
В. 358. Шегла Анна.
В. 361. Іванюк Павлина, Іванюк Віктор.
В. 363. Ткачик Геноефа.
В. 364. Бут Іван, мол.
В. 384. Буткевич Марія, Леніньська Юлія.
В. 390. Бугрин Грицько.
В. 401. Буткевич Теодор Лев, Ламаків Ольга, Ламаків Володимир.
В. 420. Хрущ Посифа, Хрущ Павло, Хрущ Вілям, Наминюк Марія, Наминюк Стефан, Г.
В. 429. Перковський Осеміян.
В. 432. Ткач Зофія, Річард Емілія, Ткач Андрій, Воробець Варвара.
В. 435. Васильків Анна.
В. 441. Бас Теодор.
В. 458. Пласконос Осеміян.
В. 458. Корчовська Евгения.
В. 464. Ярош Петро.
В. 469. Чурт Володимир Е., Новіцький Михайло.
В. 473. Кусевич Володимир.
В. 476. Марк Семен.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 12. Олекса Анна.
В. 28. Кішак Марія, Кішак Нікола, Кушак Дмитро.
В. 45. Олеш Володимир.
В. 78. Косинський Михайло, Стерник Іван.
В. 82. Джіра Іван.
В. 106. Дашків Анна, Дашків Михайло, Білінський Стефан.
В. 135. Песанська Тереса.
В. 151. Сокальський Михайло, Сокальський Іван.
В. 204. Петрашук Анна, Петрашук Лей, Радич Стефан.
В. 240. Романішин Віктор, Седоричин Мирон, Шевчук Нікола.
В. 300. Яшин Юрій.
В. 304. Кравц Михайло, Грубак Андрій.
В. 312. Овсєнук Віктор.
В. 327. Гречин Мірослав.
В. 341. Білінський Стефан, Герич Дмитро.
В. 361. Мартин Павлина, Мехалік Анна.
В. 365. Горбат Марія, Горбат Терсїя, Камінська Марія, Камінський Нікола.
В. 375. Ковальчик Катерина, Ковальчик Михайло.
В. 393. Кордун Нікола, Любінєць Марія, Мізен Михайло, Мізен Джеймс, Шавалюк Юрій, Смух Вергєнія Е., Соудучак Анастасія, Тхурчак Марія, Васильшин Олена Катерина, Недогін Гаріет, Недогін Стефан, Попадюк Павлина, Сейчук Михайло.
В. 406. Федина Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 21. Ганас Нікола.
В. 22. Гавриш Володимир, Сенчук Михайло, Лесків Володимир, Васильків Олена Катерина, Гавриш Станіслав, Кушак Стефанія.
В. 50. Гіан Андрій.
В. 58. Яворський Іван.
В. 99. Маркін Анна, Моркін Іван, Дибач Іван.

В. 106. Пашко Мірослав Семен, Грішко Володимир, Ребей Лев, Ребей Михайло.
В. 125. Федун Ольга.
В. 163. Малицька Пелагія.
В. 175. Малицька Анастасія.
В. 183. Грібник Іван Др.
В. 219. Клімів Дмитро.
В. 221. Мізен Дмитро, Забик Олена Е., Забик Данило, Стоган Максиміян, Савчин Іван, Кушак Олекса, Пашин Нестор, Кордун Нікола, Стоган Олександр, Сені Михайло, Сені Анна М., Стецько Володимир, Стецько Адоф, Галушак Володимир, Мізен Михайло, Соудучак Анастасія.
В. 237. Пастушук Посиф, Целя Михайло, Звізанський Мирон, Звізанський Бенджамін, Звізанська Амелія, Яворський Іван, Яворська Павлина, Яворська Анелія, Яворська Юлія, Яворський Володимир, Яворська Меланія.
В. 252. Дуда Нікола, Дняковський Посиф, Тхурчак Марія.
В. 254. Козановська Катерина.
В. 275. Гречин Мірослав.
В. 339. Плавник Теодор.
В. 341. Моніта Василь, Моніта Кей.
В. 360. Ла Банши Анна.
В. 432. Волохатюк Нікола.
В. 458. Стецькович Анна, Стецькович Теодор.
В. 477. Подорожний Василь.

В. 163. Семен Ольга, Сірій Юрій.
В. 194. Сядак Вілям.
В. 204. Лавер Тома.
В. 324. Слободзін Дмитро.
В. 406. Федина Марія.
В. 252. Дуда Нікола, Дняковський Посиф, Тхурчак Марія.
В. 254. Козановська Катерина.
В. 275. Гречин Мірослав.
В. 339. Плавник Теодор.
В. 341. Моніта Василь, Моніта Кей.
В. 360. Ла Банши Анна.
В. 432. Волохатюк Нікола.
В. 458. Стецькович Анна, Стецькович Теодор.
В. 477. Подорожний Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС.

В. 127. Горгола Стефан, Судин Зофія, Макух Юлія.
В. 132. Гарайчук Петро.
В. 150. Терпак Стефан.
В. 156. Ішук Ольга, Закорчменний Посиф, Блотний Володимир, Подольск Стефан.
В. 158. Костів Едвард Адам.
В. 161. Гузак Марія.
В. 163. Васильшин Марія.
В. 164. Курко Розалія.
В. 169. Лузський Марія, Червєнєк Вілям.
В. 177. Надорощ Анна.
В. 178. Коваловська Геня, Пертик Марія.
В. 179. Гордиська Елизавета, Гордиський Осеміян.
В. 180. Філас Наталія С.
В. 191. Керман Дмитро.
В. 192. Поштіло Марія.
В. 204. Баран Михайло, Котлярчук Петро, Микитович Агнеса, Остров Евгения, Е., Самбай Лей.
В. 215. Галатіс Іван, Співак Анна.
В. 233. Запотоцький Володимир.
В. 234. Ільків Розалія.
В. 242. Дмитро Яків.
В. 262. Глива Василь.
В. 268. Горюхінська Зофія, Зичин Евгения Анна.
В. 274. Ленська Ольга, Станірій Гайдак.
В. 288. Тульба Петро.
В. 290. Шілінський Іван.
В. 292. Едіак Юлія, Романів Мірослав.
В. 296. Федан Ірина Е., Гарачмак Іван, Бейдак Іван.
В. 310. Гойд Франко.
В. 318. Палій Стефан.
В. 319. Пік Росел.
В. 325. Чупа Ірина, Дик Марія, Гавриш Іван, Лазаря Чарз, Лазаря Марія, Пагуй Михайло, Стадник Марія, Стадник Тома, Зандерс Наталія, Дик Іван.
В. 339. Будай Анастасія, Палько Теодор, Сорока Іван.
В. 341. Дрозд Дмитро.
В. 348. Платенік Катерина Б., Михайльчик Марія.
В. 358. Шегла Анна.
В. 361. Іванюк Павлина, Іванюк Віктор.
В. 363. Ткачик Геноефа.
В. 364. Бут Іван, мол.
В. 384. Буткевич Марія, Леніньська Юлія.
В. 390. Бугрин Грицько.
В. 401. Буткевич Теодор Лев, Ламаків Ольга, Ламаків Володимир.
В. 420. Хрущ Посифа, Хрущ Павло, Хрущ Вілям, Наминюк Марія, Наминюк Стефан, Г.
В. 429. Перковський Осеміян.
В. 432. Ткач Зофія, Річард Емілія, Ткач Андрій, Воробець Варвара.
В. 435. Васильків Анна.
В. 441. Бас Теодор.
В. 458. Пласконос Осеміян.
В. 458. Корчовська Евгения.
В. 464. Ярош Петро.
В. 469. Чурт Володимир Е., Новіцький Михайло.
В. 473. Кусевич Володимир.
В. 476. Марк Семен.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

В. 221. 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ.

В. 1. Басіста Емілія, Басіста Іван, Гіонич Посифа, Войтович Марія, Войтович Ольга, Войтович Володимир.
В. 7. Мейсє Марія.
В. 13. Древейський Михайло.
В. 15. Кінгінський Анна.
В. 17. Ткач Валя.
В. 25. Придубий Михайло.
В. 28. Заходник Марія.
В. 30. Пилип Андрій.
В. 40. Гініський Вілям.
В. 45. Машік Михайло.
В. 50. Кавік Нікола, Козопас Кароліна, Козопас Сей.
В. 61. Бріський Меланія.
В. 78. Співч Теодор, Лесик Петро, Мозонік Станіслав.
В. 85. Кравчик Анна.
В. 90. Комаринський Іван.
В. 96. Бульбак Катерина, Костів Іван.
В. 104. Соня Іван.
В. 116. Чорак Петро.
В. 135. Салапата Анна, Салапата Посиф.
В. 158. Черник Михайло.
В. 159. Слаган Вілям, Слаган Павло, Господарик Катерина, Господарик Франко.
В. 183. Придубий Іван, Придубий Богдан М., Придубий Елизавета Іванна.
В. 196. Морусіс Пелагія.
В. 221. Шайда Іван.
В. 223. Волеский Генарик.
В. 261. Вітео Стефан.
В. 279. Корда Параскевія, Корда Василь.
В. 281. Піорс Реймонд.
В. 293. Бабак Теодор, Бабак Тереса, Казальська Дорота, Бабак Марія.
В. 296. Лесів Юрій.
В. 304. Барна Михайло, Васильшин Перла.
В. 310. Дикто Вілям А.
В. 319. Васелюс Андрій.
В. 325. Траверс Михайло, Габрик Марія.
В. 329. Волеский Посиф.
В. 342. Максимович Марія.
В. 347. Палько Катерина, Протогвич Тілія.
В. 352. Скузський Іван Посиф.
В. 353. Мальований Іван, Кміт Володимир.
В. 361. Бенгрі Посиф.
В. 365. Мускалик Іван, Мол., Цибрицька Антоніна, Сабринський Іван, Москалик Іван.
В. 373. Воланська Катерина.
В. 379. Кузьма Олекса.
В. 400. Мошко Михайло.
В. 412. Придубий Михайло, Турок Іван.
В. 413. Дичковський Іван.
В. 427. Каміньський Стефан.
В. 430. Гедон Марія.
В. 432. Корнєвська Аделя.
В. 435. Бурк Іван А.
В. 439. Заверуха Михайло.
В. 445. Кучма Фейт, Кучма Гові, Кучма Чарльз.
В. 450. Кривокуча Марта, Комаринська Марія, Лопушанська Анна, Лопушанський Франко, мол.
В. 450. Томин Нікола.
В. 473. Пьокан Марія, Пьокан Роксана, Сохоцька Павлина.
В. 474. Левіцька Марія, Левіцька Зофія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 39. Матковський Посиф.
В. 67. Мерещак Віра.
В. 80. о. Даків Вілям.
В. 122. Пілюк Мірослав, Пілюк Іван, Пілюк Анна.
В. 152. Клімів Дмитро.
В. 221. Гіан Андрій.
В. 236. Ганас Нікола.
В. 239. Сенюк Марія, Сенюк Михайло.
В. 278. Моркін Іван, Дибач Іван, Моркін Анна.
В. 312. Тренч Трофім.
В. 327. Гречин Мірослав.
В. 353. Баран Марія.
В. 393. Лесків Володимир, Сенчук Михайло, Васильшин Олена Катерина, Гавриш Володимир, Гавриш Станіслав, Кушак Стефанія, Мізен Джеймс, Кордун Нікола, Забик Олена Е., Забик Данило, Стоган Максиміян, Стоган Олександр, Сені Михайло, Сені Анна М., Савчин Іван, Павлик Нестор, Кушак Олекса, Галушак Володимир, Мізен Михайло, Соудучак Анастасія, Дуда Нікола, Дняковський Посиф, Тхурчак Марія, Білінська Марія, Білінська Ольга, Дитко Анна, Дитко Михайло, Ярема Стефан, Курко Меланія, Любінєць Анна, Любінєць Маргарета, Стецько Володимир, Стецько Адоф, Курко Ма-

рія, Поворозний Стефан, Пашко Мірослав Семен, Ребей Лев, Ребей Михайло, Шепіт Анелія К., Забитко Остап, Смух Вергєнія Е., Попадюк Павлина, Любінєць Марія, Недогін Гаріет, Недогін Стефан, Шавалюк Юрій, Стосник Марія, Грешко Володимир.
В. 439. Стецькович Анна, Стецькович Теодор.
В. 476. Подорожний Василь.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС.

В. 163. Семен Ольга, Сірій Юрій.
В. 194. Сядак Вілям.
В. 204. Лавер Тома.
В. 324. Слободзін Дмитро.
В. 406. Федина Марія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

В. 221. 1 член.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

В. 63. Колодичук Олена Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 85. Сумеріал Анна.
В. 255. Лукас Юлія.
В. 352. Скузський Володимир.
В. 400. Мочко Стефан.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ.

В. 45. Дудак Іван.
В. 74. Зипотська Франка.
В. 144. Мінук Володимир Т.
В. 200. Конур Посиф.
В. 236. Пилип Андрій.
В. 379. Воробець Посиф.
В. 430. Катрині Михайло.
В. 432. Мисаченко Іван.

ПОМЕРЛІ ЧЛЕНИ.

В. 30. Пилип Андрій.
В. 44. Копальська Марія.
В. 59. Пудяк Ева.
В. 124. Бала Тома.
В. 133. Калущка Михайло.
В. 155. Ілук Стефан.
В. 164. Мороз Лука.
В. 204. Бонратів Варвара.
В. 225. Конратів Варвара.
В. 288. Муха Стефан.
В. 310. Кошіньський Григорій.
В. 317. Шілінський Іван.
В. 324. Моклак Іван.
В. 330. Гадла Нікола.
В. 334. Кухар Анна.
В. 338. Адамів Анна, Страховський Іван.
В. 344. Мотика Андрій.
В. 374. Білак Андрій.
В. 388. Дольський Володимир.

ЗІСТАВЛЕННЯ.

З початком вересня 1942 року було в У. Н. Союзі повноважених членів 30,388
В місяці вересні 1942 р. прийнято нових 124
В місяці вересні 1942 р. прийнято з переступними листами 94
В місяці вересні 1942 р. прийнято з інших класів 6
В місяці вересні 1942 р. прийнято з старого роду забезпечення 1
Разом 30,668
В місяці вересні 1942 р. суспендовано 93
В місяці вересні 1942 р. відійшли з переступними листами 101
В місяці вересні 1942 р. відійшли до інших класів 6
В місяці вересні 1942 р. відійшли до нового роду забезпечення 1
В місяці вересні 1942 р. відійшли зворотом у готівці 8
В місяці вересні 1942 р. відійшли на безплатне продовження 4
В місяці вересні 1942 р. відійшли на виплатне забезпечення 1
В місяці вересні 1942 померли 20
Разом 234
З кінцем місяця вересня 1942 р. в У. Н. Союзі було до-ростих членів 30,434

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

СТАРІЙ РІД:
В класі А. на \$ 250 5
В класі А.А. на \$ 500 96
В класі В. на \$ 750 16
В класі С. на \$1000 200
В класі В.В. на \$1500 7
В класі С.С. на \$2000 2
Разом 304
НОВІ РОДИ:
Обезпечення платне по смерті з вкладками до 70 року життя.
В класі О-500 на \$ 500 484
В класі О-1000 на \$1000 327
В класі О-1500 на \$1500 5
В класі О-2000 на \$2000 2
Обезпечення платне по смерті з вкладками протягом 20 літ.
В класі Р-500 на \$ 500 3,588
В класі Р-1000 на \$1000 1,969
В класі Р-1500 на \$1500 9
В класі Р-2000 на \$2000 1
В класі Р-2500 на \$2500 1
В класі Р-3000 на \$3000 2
Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендамент).
В класі Е-500 на \$ 500 2,211
В класі Е-1000 на \$1000 783
В класі Е-1500 на \$1500 11
В класі Е-2000 на \$2000 6
НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.
В класі W-250 на \$ 250 2
В класі W-500 на \$ 500 3,672
В класі W-750 на \$ 750 1
В класі W-1000 на \$1000 3,502
В класі W-1500 на \$1500 32
В класі W-2000 на \$2000 14
В класі W-2500 на \$2500 3
В класі W-3000 на \$3000 95
В класі W-різній суми 95
Нове забезпечення на ціле життя для давніх членів.
В класі T-100 на \$ 100 5
В класі T-250 на \$ 250 197
В класі T-500 на \$ 500 3,865
В класі T-750 на \$ 750 575
В класі T-1000 на \$1000 8,475
В класі T-1500 на \$1500 200
В класі T-2000 на \$2000 53
Разом 30,434

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ.

В. 16. Стюарт Катліна.
В. 17. Гольчак Аліса, Гольчак Олена, Шляйг Лівія.
В. 20. Мисиків Анастасія.
В. 58. Гриничук Патрісія Марія, Ялєшко Марія, Ялєшко Одарка Олена, Саввар Дорота.
В. 59. Монок Стефан мол.
В. 65. Федос Джіан Ольга.
В. 85. Костюк Роман, Костюк Розалія Марія, Костюк Ярослав, Мудрий Євген Михайло.
В. 94. Сушинська Марія Анна.
В. 141. Лука Іван Вілям.
В. 156. Купчак Едвард.
В. 158. Голубчик Геральд.
В. 164. Кірліч Беті Анна, Лільо Франка Марія.
В. 169. Лузський Розалія, Сіроїд Ірина.
В. 177. Онішко Джіан Тереса.
В. 180. Галатій Кароля Анна.
В. 200. Ціловська Катліна М.
В. 215. Співак Олена.
В. 219. Чорномаз Дарія Геня.
В. 227. Чігон Володимир мол.
В. 234. Кобран Теодор Стефан.
В. 244. Праксевич Целія, Праксевич Деніс.
В. 266. Терпак Стефанія.
В. 274. Ленський Михайло мол., Мердич Чарз, Мердич Джелета, Мердич Михайло, Мердич Володимир, Павлечко Іван, Павлечко Петро, Сенедак Василь, Свет Христия, Свет Розалія.
В. 292. Михалішин Євген Фредерик.
В. 296. Гарачмак Лівія Анна.
В. 310. Гойд Маріянна, Гойд Анна.
В. 325. Зандерс Дорота М., Стадник Тома мол., Стадник Карло, Стадник Флоренс, Стадник Марта, Стадник Юлія, Ленчевський Станіслав Карло.
В. 341. Богоснос Марія, Човник Юлія Анна, Гречило Ольга, Гречило Соня.
В. 345. Самотюк Михайло Стефан.
В. 348. Кехіш Іван, Михайльчик Марія Анна.
В. 361. Іванюк Анна, Брода Кетнет Роберт, Ясенька Анна.
В. 367. Бабій Павло Кенет.
В. 375. Дубик Іван, Ковальчик Михайло.
В. 401. Буткевич Леона Марія, Буткевич Марія, Кренцілова Дорота, Лешок Лестер Гері, МкДонел Джеймс Посиф, МкДонел Джелета Марія, МкДонел Павло Ю.
В. 420. Хрущ Вілям Орест мол.
В. 424. Гарбер Іван мол., Гарбер Елизабета, Гарбер Іван мол., Гарбер Катерина, Пінгас Олена, Пінгас Петро, Пісарський Едвард, Сіверкевич Андрій, Сіверкевич Анна.
В. 461. Голік Геральд Едвард, Туреський Ольга Стефанія, Туреський Патрісія Вікторія.
В. 468. Гаврилюк Посиф.
В. 469. Партіка Богдан Арсін.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 22. Кадучак Ольга, Кушак Леона, Кадучак Соня, Кадучак Стефанія.
В. 45. Білінський Мирон.
В. 175. Васильюк Іван, Васильюк Марія.
В. 219. Клімів Ольга, Клімів Володимир.
В. 221. Шутка Юрій, Стружковський Євген, Стружковський Деніс, Шасталь Кларенс В., Стоган Роман Рута, Стасюк Василь, Шасталь Іван Ф., Стасюк Анна В., Стоган Максиміян Джеймс, Забик Елейна М., Забик Дмитро, Кордун Іліна Л., Гримак Анна, Гримак Юлія, Костюк Євген Стефан.
В. 237. Шельо Іван, Звізанська Олена, Містєка Володимир, Целя Лівія.
В. 252. Тхурчак Ірина.
В. 341. Войтович Василь М.
В. 432. Волохатюк Нікола.
В. 458. Стецькович Наталія Ольга.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС.

В. 163. Семен Михайло.
В. 177. Надорощ Анна.
В. 194. Сядак Меланія.
В. 234. Кобран Михайло мол.
В. 439. Плавєрський Тарас.
В. 468. Самець Джейм, А. Самець Стефанія Г., Самець Орест Петро.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНИ.

В. 1. Войтович Посиф, Войтович Павло.
В. 15. Кінгінський Посиф мол.
В. 51. Крєкота Юлія, Крєкота Михайло.
В. 78. Зітек Іван, Лятік Варвара, Ковальчук Стефан, Бончак Володимир.
В. 85. Борєцький Іван, Борєцький Володимир.
В. 96. Король Ірина, Бульбак Андрій, Бульбак Іван, Бульбак Дорота.
В. 126. Пішко Юрій, Бегун Михайло мол., Бегун Олена, Бегун Джо Анна.
В. 135. Салапата Глорія Марія.
В. 159. Слаган Дорота, Слаган Ксєня, Слаган Нікола, Слаган Олекса, Слаган Олена, Слаган Розалія.
В. 163. Кошубайло Петрус.
В. 176. Конох Іван.
В. 236. Паето Франко, Тира Ева М.
В. 279. Корда Доска Г., Корда Ільма М., Корда Василь мол.
В. 292. Бутковський Роман.
В. 293. Бабак Марія, Бабак Теодор, Кушак Роман, Кушак Розмарія.
В. 304. Пальгуг Дорота, Пальгуг Ірина.
В. 310. Баймак Анна, Шаркій Орест.
В. 313. Гарбінський Роналд Е., Гарбінська Вініфред, Василько Бойд.
В. 316. Плекан Лівія Катерина.
В. 319. Васелюс Дорота.
В. 331. Гердан Чарис.
В. 341. Ковальчук Посифа, Ковальчук Ольга, Ковальчук Флоренс.
В. 347. Прогович Петрус, Прогович Петруня Софія.
В. 380. Кавець Маріянна, Кавець Роберт.
В. 393. Ярмій Євген, Петровська Анна М.
В. 430. Катрині Річард, Катрині Роберт.
В. 442. Придуб Богдан.
В. 445. Кучма Елейна, Келєгер Роберт.
В. 449. Серян Іван, Серян Марія, Татаринська Іванна, Татаринський Теодор Ярослав.
В. 450. Кривокуча Олена, Грець Дорота, Грець Марта.
В. 473. Пьон Михайло.
В. 474. Левіцька Джейн.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 75. Прогонік Марджорі.
В. 78. Стерник Іван, Косинська Марія.
В. 96. Шеловська Шірілія Анна, Шеловська Маргарета.
В. 204. Петрашук Марус.
В. 304. Грубун Іван, Грубун Марія З.
В. 312. Овсний Посиф.
В. 375. Ковальчик Розалія Марія.
В. 390. Гривошник Шірілія Лівія, Гривошник Посиф.
В. 393. Кордун Іліна Л., Тхурчак Ірина, Белега Віра, Любінєць Соня, Недогін Петруня, Шавалюк Григорій, Шавалюк Олена, Шавалюк Володимир.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС.

В. 163. Семен Михайло.
В. 177. Надорощ Анна.
В. 194. Сядак Меланія.
В. 234. Кобран Михайло мол.
В

За Тиждень

Гітлерова Програма.

Промовляючи тридцятього вересня в берлінській Шпортплатці Гітлер обіцяв німецькому народові, що Сталінград буде здобутий в короткім часі. Але нічого, подібного не сталося. Сталінград не лише тримається, але й серйозно перекрутив плани німецької армії. Гітлер уже не раз заявив на своїх майданчиках і обіцяв, що серйозна оборона Сталінграду повинна була на нього бодей настільки вплинути, щоб не робити ніяких обіцянок. Але був настільки „діотом“, що таки зробив обіцянку. Гітлер мав бути вірним, що цим разом його обіцянка справдиться.

Розуміється, що з того нічого не вийшло. Гітлер ще раз заявив. Вже два тижні минуло як Гітлер обіцяв німецькому народові, що Сталінград впаде, а він до сьогодні тримається. Мало того. Вже є позначки, що німці вже коло Сталінграду така сама доля, як біля Москви. Вони понесли в битвах за Сталінград колючі жертви в людях і воєнних знаряддях. Німці писали під Сталінград дуже велику армію і це гальмувало їхні операції на інших фронтах. Німці знаходяться в дуже прикритому положенні, бо як вони затигнути відступ, то їх війська захопити люта російська зима і воно не буде моти яксяд на степах себе боронити. З того всього видно як на долоні, що Гітлер буде мусити свої обіцянки відносно здобуття Сталінграду проковтнути.

Пайкування Людської Робочої Сили.

„Ми вчилися пайкувати матеріял; тепер мусимо вчитися пайкувати людську робочу силу“.

Вище наведені слова з промови президента Рузвельта показують, що ми є на дорозі приготувань до тотальної війни. Це ясне як на долоні. Президент показав, як треба більш ефективно вживати робочої сили у воєнній продукції і сказав, що це мусить бути зроблено навіть тоді, якщо робоча сила прийде на час війни покидати теперішні заняття і йти виробляти воєнні знаряддя. В словах президента можна добачувати, що в Америці може дійти до того, що робітників забирають до такої праці, яку треба найскорше виконати. Можуть бути вислані до ліса рубати потрібне до виробу воєнного знаряддя чи до такого фабричного заводу в котрім треба негайно викінчити воєнні замовлення. Президент підкреслює, що в Америці росте велика індустріальна армія, яка при кінці 1943 року матиме 65,000, 000 людей — майже половина всього населення Злучених Держав.

Президент також заявив, що треба знизити вік рекрутів до військового набору до 18 і 19 літ. Комітет Воєнних Діл, що складається з членів нижчої палати і сенату вже одобрив законопроект, що як буде ухвалений конгресом, то дасть Америці 2,500,000 війська, яке буде складатись з воєнків, що мають по 18 і 19 років. В нижній палаті цей законопроект вже перейшов, сенат його також скоро ухвалить.

„Плянана Економія“ Поміже Союзникам.

Вже планується економічний план, який обійме всі частини світа, що ведуть з Гітлером війну. Всі члени Об'єднаних Держав дістали повідомлення, щоб перевірили в себе військові і цивільні потреби і дали про це знати спільному комітету продукції і сировини в Америці. Є загальна надія, що комітет дістане потрібні інформації ще при кінці цього року.

Рада Воєної Продукції розробляє такий економічний план вже від довшого часу і вірить, що як він буде переведений в життя, то ресурси Об'єднаних Держав будуть вживатись спільно всіма членами відповідно до їх військових і цивільних потреб. Нема ніякого сумніву, що як так буде, то це прискорить перемогу Об'єднаних Держав над ворогами. Рада Воєної Продукції каже, що економічний план буде скоординований з таким планом мілітарної стратегії, який буде вироблений найвищою командою альянських військових сил.

До вище згаданого спільного комітету входять представ-

ники Англії й Америки. Як він матиме в руках потрібні інформації про потреби і ресурси Об'єднаних Держав, то це дасть йому нагоду планувати доставку потрібних річей на обох теренах війни — Пасифіку й Атлантику. Крім того він на основі економічного плану буде вислі прискорити виробу кораблів, аеропланів, тенків й інших воєнних матеріялів.

Бидл Хоче Карати Саботажників Смертю.

Державний прокуратор Бидл вимагає від конгресу Злучених Держав переведення такого закону, на основі якого можна карати саботажників, шпигунів і всіх інших, що помагають ворогам, смертю або вічною тюрмою.

Якби такий закон був ухвалений, сказав прокуратор Бидл, то він дав би основні строги карати всіх таких людей, які нарочно помагають нашим ворогам, і тих, котрі такую поміч свідомо планували. На основі такого закону можна карати й таких людей, які свідомо перидержують чужих агентів або воєнків ворожої держави, як і таких, що в Америці працюють на користь ворожих держав. Винні підлягають карі смерті або до смертної в'язниці. Менше винні підлягають дисципліні суду і будуть карні коротким арештом.

Що значить Програма Війни.

(Витяг з промови директора Офісу Воєнних Інформацій, Елмера Дейвіса).

Американський нарід має тепер велику нагоду зрозуміти, що таке є тотальна війна і може собі уявити, що було, як ми її програли. Програти війну, значить стратити все. Класичним прикладом цього є Франція та інші переможені краї. В разі програми — всі фабрики банки і інші підприємства автоматично переходять в руки переможця; він перебирає все на свою власність і платить за це паперовими грошми, які вже давно надрукував для тої цілі. Як побідники, подобається ваша одіж або хатні прибори, то він негайно купує це у вас за паперові гроші, що не мають ніякої арости, або просто конфіскує. Бувають випадки, що ворог нібито забирає ваші річчї на короткий час, але ви вже їх ніколи не побачите. Якщо ви є рільник, то все, що ви продукуете, ворог забирає для свого власного вжитку. Він не дає, що ви будете годувати так, як годують народ в підбитих Гітлером краях Європи. Як німці завоюють країну, то товстий військовий маршаль дає розпорядок, що підбитий народ мусить годувати. Всі споживчі артикули вивозяться до Німеччини. Якби ми програли, то це значило, що ми стали б невольниками і мусили б працювати на побідника. Може бути, що найшовся який Квізлінг або Лявал, бо таких типів не бракує в жаднім краю, і тоді було б те саме, що є в підбитих краях Європи. Одним словом, якщо ми програли, то в Америці завелось б невольництво. Ми стратили б все, що є для нас найдорожче: свободу, матеріяльний добробут, а якщо ми відважились би протестувати проти насильства, то й саме життя.

(Подає: Бюро Воєнних Інформацій у Вашингтоні).

ВИБАВ І ВБИВАВ. — Константи́н Костанти́нов має всього 18 літ, але російська фльота, до котрої він належить, приєднав йому понад рік воювання. Прибувши недавно, тому до Нью-Йорку, він оповідав газетарам, як він убив 74 німців машинним криком під Лівінгтоном, як вони йшли до атаки хвилі за хвилею. Він дістав був за те ордер червоного прапора, як-раз доручено йому в Нью-Йорку.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

3 чергових нарад Комітету Окружних Відділів У. Н. Союзу.

Згадані наради відбулися в галі під числом 30, Іст. сема вулиця в Нью-Йорку, дня 16. жовтня 1942.

Збори отворив предсідник загального Комітету, п. С. Ковальчук, а на секретаря, задля неприязности п. Я. Ликтея, покликано нище підписаного.

З 26 запропонованих до околичних відділів були зареєстровані такі: 5, 129, 130, 158, 200, 204, 211, 298, 361, 455.

Відділи, що не прислали репрезентантів були такі: 46, 66, 69, 117, 160, 184, 194, 210, 293, 310, 325, 397, 417, 423, 435, 471.

Після порядку нарад, п. Ковальчук пояснив привиним, що дотепер зроблено в справі підготовки влаштування „Концерту Союзних Відділів“ на дохід нашої Американської Армії. Як різнож пригадав, що нам „Союзницям“ треба робити в цілі звеличання концерту, що припадає на день Першого Листопаду.

Покликувані відтак п. Ковальчуком представники привиним відділів здавали по черзі коротенькі звіти про те, що дотепер, в даному відділі в тій справі вже виконано, а що є ще в підготовці.

Між іншими, відділ ч. 5 з Асторії, Л. Ай., закупив уже „службовий прапор“, розпродав по більшій частині доручені йому концертні білети, а на кошти влаштування самого концерту, згідно з ухвалою зборів з 18. жовтня, влаштував з місцевої каси \$10.

Відділ 130 постарався вже про замовлення прапора, розпродав білети, але покищо не перевів ще ухвали щодо суми, на покриття коштів.

Відділ 158 вирішив справу підчас своїх чергових зборів: відділ, котрий набув уже, чи Відділ 325 поробив вже усі ще набуде, прапор, а захоче потрібні заходи. З каси вже ухвалено жертву на кошти.. звичаю посвятити, може це зробити у котрійсь з наших українських церков, де найближче.

Відділ 204 заявив, що відділ виявиться зо свого завдання, можливо найкраще.

Відділ 211 побіч інших обов'язків ухвалив вже теж з місцевої каси жертву.

Відділ 298 вирішив свої зобов'язання на чергових зборах.

Відділ 361, замовив вже прапор, розпродав майже усі концертні, доручені йому білети, а з каси ухвалив уже жертву на кошти.

По оцих звітах прийнято до відома, що Комітет Окружних Відділів „Великого Нью-Йорку“, поробив уже усі можливі заходи зо своєї сторони а саме запросив до співучасті наші артистичні сили, як співаків: п. Ординського і паню Ленкову та робить заходи, щоб заангажувати ще когось з наших артистів-скрипаків та ще когось з молодих талантів.

Ухвалено постаратись, щоб крім оголошень в „Свободі“ видати цілу програму тогож концерту окремо друком.

Михайло Беля.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

УВАГА! ВУНСАКЕТ, МЕНВІЛ, Р. АЙ.; БОСТОН, МАСС., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО СОЮЗУ УКРАЇНОК ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ, від. 29. С. У. А., буде обходити свій

10-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

В НЕДІЛЮ, 25. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 25, 1942)

В ПАРОХІАЛЬНІЙ ГАЛІ, 74 ГЕРЕС ЕВЕНЮ, В ГОД. 3. ПОПОЛ. Зараз по Службі Божій буде пам'ятка за О. Кобилянську і за членок потерпілих, яку направили о. Д. Д. Лещинини в укр. православної церкви на Герес Евеню.

Програма буде багата. По програмі прийняті всі привиним. На тім святі буде промовляти Голова Централі С. У. А., пані А. Кмеч. Запрошуємо всі товариства, Сестринства і Молодечі Кабоби, місцеві і позиміснені, а то Сестринство і Союз Українок з Бостону, Сестринство з Менвілі і всіх громадян, місцевих і з околиці, прийти на наш ювілей. Вступ для всіх дуже малий. КОМІТЕТ.

Платне політичне оголошення

Платне політичне оголошення

У ВОЄННИЙ ЧАС СТЕЙТ НЬО ЙОРК ПОТРЕБУЄ СПРАВНОЇ, ЕНЕРГІЙНОЇ Й ПОСТУПОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ТАКУ АДМІНІСТРАЦІЮ ГРОМАДЯНСТВО МОЖЕ ДОБУТИ СОБІ, ВИБИРАЮЧИ НА ГУБЕРНАТОРА ТОМАСА Е. ДЮІ

THOMAS E. DEWEY

На Лютенанта-Губернатора — THOMAS W. WALLACE
На Контрольора — FRANK C. MOORE
На Генерального Прокуратора — NATHANIEL L. GOLDSTEIN
На Конгресмена За'ального (at Large) — WINIFRED C. STANLEY
На Конгресмена З'ального (at Large) — CHARLES MUZZICATO

Орган Юнії Візників, ч. 202, писав у передовиці:

„Супроти прокуратора Дюї та його асистентів, що тяжкою працею прогнали рекетіство з юнії Нью-Йорку, мусить почувати глибоку вдячність кожний чесний член юнії“.

ГОЛОСУЙТЕ НА РЯД А (ROW A)

Увага! Виборці Українського Роду в Стейті Нью-Йорк!

Слухайте радіових програм: у суботу, 24. жовтня, стація WBNX, в год. 4:20. попол. у неділю, 25. жовтня, стація WBNX, в год. 9:15 рано.

МАТЕРІ--СЕСТРИ й НАРЕЧЕНІ ВИВІШУЙТЕ ЦЕЙ ГАРНИЙ СЛУЖБОВИЙ ПРАПОР (SERVICE FLAG) З ІМ'ЯМ ВАШОГО УЛЮБЛЕНОГО.

Кожна американська - українська родина, що має когось у військовій службі, повинна гордо висити такий один службовий прапор у своїй приватній кімнаті у вікні і на дверях.

Вироблений з дорогого шовку, 15"x10", обшитий золотими краями і френзіями. Зір-ка зі сніжного сукна. Ім'я Вашого улюбленого ВИШИТЕ, як представляє взірць.

лиш \$1.00 з пересилкою.

PATRIOTIC FLAG CO., — 210 — 5th AVE., Dept. S., NEW YORK CITY

Gentlemen:—Enclosed please find \$1.00, send flag post paid To

(Please Print)

Подайте ім'я, що має бути вишите.

(Please Print)

За кожне додаткове ім'я, для вишиття на прапорі, треба додати 50 ц.

ПАТРІОТИЧНА ІМПРЕЗА УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В НЬОАРК КОМІТЕТ ВИБОРЧОЇ ЛІГИ й ВСІ УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В НЬОАРКУ В ЧЕШЬ ВОЯКІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ І ЇХ МАТЕРЕЙ

ВЕЛИКИЙ БЕНКЕТ В СУБОТУ, 24. ЖОВТНЯ 1942 Р.

в 7. год. ввечір В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ, 180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J.

На бенкеті буде відслонений SERVICE FLAG

БУДУТЬ ПРОМОВЛЯТИ: Майор Ф. В. Сміт, п. О. Ренюк, о. д-р В. Клодницький, п. Микола Тарнавський. — Матері, що мають своїх синів у війську, одержать в часі бенкету американські прапори.

Просимо всіх, що пазли тікети до розпродажі, відати тікети і гроші комітетові найдалше до середи, 21. жовтня п. р., щоб він знав, на скільки осіб приготувати вечеру та впорядкувати збірку, яку мається вручити на бенкеті військовому представництву.

Матерей, котрі ще не подали, кілько їхніх синів є при війську, просимо це зробити до середи, на адресу 180 William Street.

Українці Громадини Ньюарк! Зробіть цілу хвилю і підтримайте усіми силами патріотичні й гуманітарні заходи Комітету.

Вступ на бенкет \$2.00. Вступ на танці 65¢. Оркестра В. Гагена. ЗА КОМІТЕТ: адвокат І. Романішин, пр.: п-на Г. Гаврилик, секр.

ФІРМА

П. СТАСЮКА

ПРОДАЄ ПОДАНІ ТУТ ТОВАРИ ПО ТАКИХ ЦІНАХ:

Boiled HAM SLICED 65 ¢	Ковбаса (СІКАНА) (Our Specialty) 33 ¢
SALAMI Доброї Якості НЕ СУХА 45 ¢	ПАПРИКІВКА 19 ¢
ШИНКА Вуджена Задна 38 ¢	СОЛОНІНА СОЛЕНА (WHOLE STRIP) 17 ¢
Вудженка ДО СМАЖЕННЯ Bacon Whole Strip 36 ¢	ВЕРПРОВІ ГОЛОВИ 8 ¢
	КАПУСТА КВАШЕНА 5 ¢

ЯЙЦЯ (БІЛІ) ПЕРШОЇ ЯКОСТІ - - - - 60 DOZ.
МАСЛО ПЕРШОЇ ЯКОСТІ - - - - 50¢ LB.
(PRINT BUTTER)
CUP. AMERICAN CHESSE - - - - 29¢ LB.
WHITE or YELLOW—WHOLE PIECE

П. СТАСЮК 124 FIRST AVENUE, NEW YORK CITY

Вона обернулася і хотіла відійти. Але Тарзан могутньою рукою сіпнув її назад. А другою не питаючись, зірвав нашійник з шиї.